

SINIF Parçada Anlam-4 (Anlatım Biçimleri ve Hikâye Unsurları)

1. Çocuklar, duvarları boydan boya savaş resimleriyle be-zeli uzun bir koridordan geçtiler. Şimdi girişteki taş av-lunun önündeydiler. Havuzun tam yanında U şeklinde bir masa kurulmuştu. Birden acıktıklarını hissettiler.

Bu parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylene-bilir?

- A) Tanımlayan ifadelerle yer verilmiştir.
B) Destekleyici ifadeler kullanılmıştır.
C) Betimleyen ifadelerden yararlanılmıştır.
D) Bilgilendirici bir metindir.

2. (1) Bilinen ilk hesap makinesi abaküstür. (2) Abaküs, ilk kez Atina yakınlarındaki Salamis Adası'nda kullanıldı. (3) Üzerine birçok sütun oyulmuş mermer abaküste sayıları, minik çakıl taşları simgeliyordu. (4) Örneğin 38 sayısı, onluklar oyuğuna 3 taş, birlikler oyuğuna 8 taş yerleştirilerek gösterilirdi.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde açıklayıcı bir ifade kullanılmıştır?

- A) 1. B) 2. C) 3. D) 4.

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde destekleyici ve açıklayıcı bir ifade kullanılmamıştır?

- A) Bu kadar iyi koştuğunu bilmiyordum, açıkçası ben de şaşkıyım.
B) Evcil hayvanların aşılarını düzenli olarak yaptırmalıyız.
C) Meyveleri özellikle de kiraz ve çileği çok severim.
D) İşe zamanında gitmeliyiz, yani işimize saygı duymalıyız.

4. Vaktiyle bir köle kaçıp ormana sığınmış. Etrafta gezinirken acı içinde inleyen bir aslan görmüş. Aslan, kanayan pençesini uzatıyormuş ona. Köle dikkatlice bakınca aslanın pençesine büyük bir dikenin saplandığını görmüş. Dikeni çıkarıp yarayı temizleyen köle, gömleğinden bir parça kopararak aslanın pençesini iyice sarmış.

Bu metinde anlatılan olay aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bir kölenin kaçıışı
B) Bir kölenin aslanla sohbet etmesi
C) Ormandaki hayvanların yaşamı
D) Kaçan bir kölenin yaralı aslana yardım etmesi

5. Aşağıdakilerden hangisi öyküleyici bir metin değildir?

- A) Doktor beni dikkatle dinledi, güzelce muayene etti. İlaç yazdı. Hiç acele etmiyordu. Bir an önce muayeneyi bitirip hastayı göndermek gibi bir telaşı yoktu.
B) İki çocuk neşeyle alt kamaraya indiler. Dolaplardan ağları ve oltaları alıp hızla yukarıya çıktılar. Ufaklık, ağır ucunu denize doğru atarken "Yunus, Yunus..." diye seslendi.
C) Ömrün her çağı güzeldir, ihtiyarlığın da. Yeter ki ömür iyi yaşanmış olsun. Yeter ki ihtiyarlayıncaya kadar geçen dönem iyi geçirilmiş olsun. Büyük işler kuvvetle, çeviklikle değil, düşünce ile başarılır.
D) Yaşlı çiftçi, kayanın yanına oturdu ve kendi kendine gülmeye başladı. Birkaç kazma darbesiyle kolayca parçalanabilecek olan bu kaya yüzünden ne kadar sıkıntı çektiğini düşündü.

6. Tilki çok acıkmış ve bir bağa girmiş. İştah açıcı üzüm-lerden yiyerek karnını doyurmak istemiş. Ancak bir türlü yetişip de o güzelim üzüm-lerden yiyememiş. Bu sefer de "Önemli değil canım, nasıl olsa hepsi ekşiydi." demiş.

Bu öyküde olayın geçtiği yer aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Orman
B) Yol
C) Bağ
D) Köy

7. Aşağıdakilerden hangisi bilgilendirici bir metindir?

- A) O yılın yaz aylarını ben Marmaris'te geçirdim. Günce Ayvalık'taydı. Birbirimize ayda iki kez mektup yazmak için sözleşmiştik. Günce bana Ayvalık yaşamını yazıyordu, ben de ona Marmaris'teki günlerimi anlatıyordum.
B) Çöl, başka kara parçalarına göre çok farklı bir iklim yapısına sahiptir. Çöllerde çok az yağmur yağar. Fakat bu bile bitkilerin çiçek açması ve tohum salması için yeterli olur.
C) Bir gün korunun yanındaki düzlüğe kamyonlarla kum ve çakıl getirdiler. Dağlar gibi yığıldılar çimento torbalarını. Sonra fabrikanın adamları geldi buraya. Çimentoları dökmeye başladılar.
D) Koşarak kapıyı açtım. Bisikletimi dışarıya çıkar-dım. Önce bir bezle bisikletimin her tarafını sildim. Frenlerine ve lastiklerinin havasına baktım. Her şey normaldi, artık gidebilirdik.

Parçada Anlam-4 (Anlatım Biçimleri ve Hikâye Unsurları)

8. Bir gün aslan toprakla oynuyormuş;
Bir de bakmış pençesinde fare,
Aslan, aslan yürekliymiş o gün,
Kıymamış canına, bırakmış yere.
Boşuna gitmemiş bu iyiliği.
Kimin aklına gelir,
Farenin aslana iyilik edeceği?

Bu parçada anlatılan olayın başkahramanı ve zamanı aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) Aslan - Geçmişte bir gün
B) Fare - Geçmişte bir gün
C) Aslan - Sabah
D) Fare - Sabah

9. Aşağıdakilerden hangisinde tanımlama yoktur?

- A) Şiir; duygu, düşünce ve hayallerin güzel ve etkileyici biçimde söz ve yazıyla anlatılmasıdır.
B) Yaşanmış veya tasarlanmış bir olayı, bir durumu; yer, kişi ve zaman belirterek anlatan kısa yazılara öykü denir.
C) Olağanüstü kahramanların başından geçen olağanüstü olayların yer ve zaman belirtilmeden anlatıldığı yazılara masal denir.
D) Fablların kahramanları genellikle hayvanlardır ama bu hayvanlar insanlar gibi düşünür, konuşur ve tıpkı insanlar gibi davranır.

10. Aşağıdaki metinlerin hangisinde betimleyen ifadelerden yararlanılmamıştır?

- A) Artık doğru bildiğimiz yanlışlardan sıyrılıp gerçeklerle yüzleşmeliyiz. Zaten yeterince vakit kaybettik. Yanlışlarda ısrar ederek daha fazla kandırmayalım kendimizi, vaktimizi boşa harcamayalım.
B) Kalenin bulunduğu tepe çok mu çok yüksektir. Üzerinden mavi bulut eksik olmaz. Bu yüksek tepenin çıkıntı kayalarında gemi bağlamak için kalın demir halkalar bulunur.
C) Yeşil, yumuşak çimenlerin üzerine oturmuş, gözlerinden birbiri ardına yuvarlanan yaşlar arasından bana bakıyordu. Oturduğu yerdeki çimenlerin sarı, yeşil parıltısı gözlerimi kamaştırıyordu.
D) Atın beyaz yeleleri rüzgârda bir bayrak gibi dalgalanıyordu. Kocaman gözleri alabildiğine uçsuz bucaksız ovada gideceği yere kilitlenmişti.

11. Anneme baktım hiç sevinmeden. Ondan ayrılacaktım. Okula başlıyordum. İçimi bir kuşku doldurdu. Güneş yeni doğduğu için ortalık tam olarak aydınlanmamıştı. Yataktan kalktım yavaş yavaş, yüzümü yıkadım. Annem kahvaltıyı hazırlamıştı. Masada zeytin, peynir, yağ, bugün bir de yumurta... Ağzıma zorla aldığım lokmaları yutamadım. Yalnız çayı içtim. Annem yediklerime bakmadığı için beni zorlamadı.

Bu hikâyede anlatılan olayın geçtiği zaman aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) Sabah
B) Öğle
C) İkinci
D) Akşam

12. Bir zamanlar küçük bir kasabada çok öfkeli bir çocuk vardı. Üzüldüğü zaman çok hırçın davranıyordu. Yaz tatilinde babası ona bir torba çivi verdi. Ne zaman sinirlenip hırçınlık yaparsa bu çivilerden birini arka bahçedeki çitlere çakmasını söyledi. Çocuk, ilk gün otuz yedi çivi çaktı. Daha sonraki günlerde çakılan çivi sayısı gitgide azaldı. Sonunda çocuk öfkesine hâkim olur hâle geldi. Babasına durumu sevinç içinde anlattı.

Bu parçadaki olay, yer, zaman ve kişiler aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	Olay	Yer	Zaman	Kişiler
A)	Öfkeli çocuğun babasıyla yaşadıkları	Bahçe	Yaz mevsimi	Çocuk ve arkadaşı
B)	Bir çocuğun, çivi çakarak hırçınlıktan kurtulması	Küçük bir kasaba	Yaz tatili	Çocuk ve babası
C)	Bir çocuğun hırçınlığı	Kasaba	Temmuz ayı	Doktor ve çocuk
D)	Bir çocuğun çivi çakması	Arka bahçe	Yaz mevsimi	Çocuk ve babası